

Põhja- ja Baltimaade meistrivõistlused
ehk kestvusratsutamise aasta tippsünd-
musest Eestis ametniku pilgu läbi

CEI – CEN Kurgjärve - Haanja

TEKST: **KATRIN LIIV**, FEI 2* KOHTUNIK, FOTOD: **AGO RUUS**

Sellise suure ja tähtsa võistluse ettevalmistamine algab praktiliselt kohe peale käimasoleva võistluse lõputseremooniat. Nii oli see ka Kurgjärve võistluse puhul.

Kuna käesoleval aastal olid „Haanjamaa 2013“ võistluse raames kavas ka Põhja- ning Baltimaade meistrivõistlused (edaspidi NBCH) tuli ametnikke kaasata ka neisse kuuluvatest riikidest, ehk siis Soomest, Taanist, Rootsist, Norrast, Lätist, Leedust ning loomulikult Eestist.

Nii näeb ette NBCH juhend. Lisaks Põhjamaadele oli kohal ka mitu ametnikku Araabia Ühendemiraatidest. Kuna Lätis ei ole kestvusratsutamine veel eriti populaarne, siis neil kahjuks ühtegi ametnikku saata ei olnud.

Ametnikke on kestvusratsutamise võistlusel kohal rohkem kui teistel ratsaspordialadel. Need on Kohtunike Kogu president ja liikmed, keda Kurgjärvel oli viis, väliskohtunik, tehniline delegaat, ülemkorrapidaja ning veterinaarkomisjon, kuhu kuuluvad president, välisveterinaar delegaat

ning liikmed. Veterinaarkomisjon koosnes seekord seitsmest liikmest, lisaks neile ka kaks raviveterinaari. Ja loomulikult suur hulk korrapidajaid ning vabatahtlikke.

Suur osa ametnikke saabus võistluspaika neljapäeva, 23. mai varahommikul. Kaua neil reisist puhata ei lastud, juba peale hommikusööki viidi nad Lõuna-Eestit tutvustavale väljasõidule. Ekskursiooni ning sinna juurde kuuluva kultuuriprogrammi pani kokku ja viis läbi võistluse kultuuri- ja vabaaja mäenedžer, kestvusratsutaja Marian

AMETNIKUD:

Kohtunike Kogu president:

Maurizio Stecco (Itaalia).

Kohtunike Kogu liikmed:

Henriette Andersen (Taani),

Harald Grinschgl (Austria),

Marianne Eriksson (Rootsi),

Kaija Borup (Soome),

Katrin Liiv (Eesti).

Väliskohtunik:

Gintaras Oliškevičius (Leedu).

Tehniline delegaat:

Lone Hansen Aalekjear (Taani).

Rajameistrid:

Ivo Tupp ja Ivar Tupp (Eesti).

Ülemkorrapidaja:

Al Yammahi Mohammed Khalfan (AÜE).

Korrapidajad:

Kalli Kalbre (Eesti),

Peeter Liiv (Eesti),

Anu Kull (Eesti),

Al Hadrami Mohammed Ali (AÜE).

Veterinaarkomisjoni president:

Hallvard Sommerseth (Norra).

Välisveterinaar delegaat:

Roula Hassan (AÜE).

Veterinaarkomisjoni liikmed:

Karin Landin (Rootsi),

Ridhab Zeki (Iraak),

Ali Tweissi (Jordaania),

Kätlin Leisson (Eesti),

Kaido Puusepp (Eesti).

Võistluse raviveterinaarid:

president Zeki Ridhab (Iraak),

Tiit Siiboja (Eesti).

Henriette Andersen, Maurizio Stecco, Lone Hansen Aalekjear ja Al Yammahi Mohammed Khalfan

Harald Grinschgl

Gintaras Oliškevičius

Kikas koos abilisega. Väljasõit osutus väga edukaks ning muljed olid ülimalt positiivsed.

Reedene päev oli juba palju teisem. Hommikuks oli kohal suur osa 45 võistlejast, seda nii inimeste kui hobuste näol. Kogu võistlusterritooriumi haldamine oli korrapidajate vahel ära jagatud: kes vastutas talliala eest, kes parkla ning parkimise ning kes sportlaste ning groomide heaolu eest. Selline tööjaotus tagas võistluse sujuva ning korrapärase toimumise. Päeva esimesel poolel toimus NBCH töökohtumine, kus igast gruppi kuu-

luvast riigist oli kohal vähemalt üks kestvusratsutamist esindav ametnik. Arutelu all oli põhiliselt uus NBCH üldjuhend.

Vahetult peale seda oli kavas Kurgjärve CEI ametnike *briefing*, kus kõik said esmalt omavahel tutvavaks ning siis arutati läbi ja pandi paika võistlust puudutavad tingimused: milline kohtunik teeb rajal kontrolli, kes jälgib veterinaarala, kes stardi ning finiši ala. Samuti arutatakse sellisel koosolekul läbi raja olukord (oma märkused teeb tehniline delegaat, kes on käinud rajaga eelnevalt

tutvumas), puhkepauside aeg igas vahefinišis ning veterinaarkomisjoni liikmete töö organiseerimine.

Kõige suuremaks sagimiseks läheb tavaliselt siis, kui avatakse sekretariaat. Nii oli see ka Kurgjärvel. Kestvusratsutamise võistlustel antakse võistlejatele sekretariaadis peale numbrivesti ka rajakaardid nii ratsanike kui groomide jaoks ning hobusele vormistatakse individuaalne veterinaarkaart, kuhu võistluse vältel märgitakse veterinaarkontrollis antud hinded.

Kestvushobuste puhul pööratakse

Hallvard Sommerseth ja Ali Tweissi.

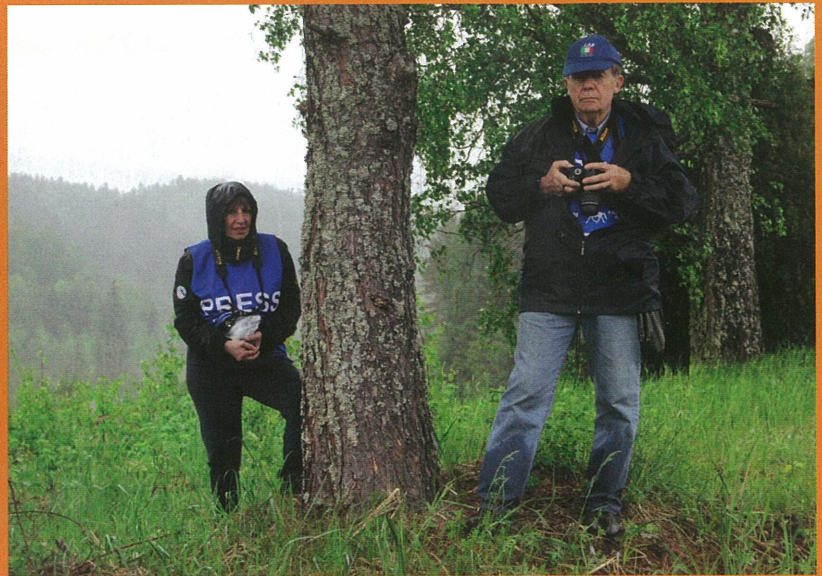
Kaido Puusepp ja Kätlin Leisson.

eriti suurt tähelepanu hobuse pulsile, liikumisele, hüdratsioonile ning ainevahetuse seisundile. Iga väikegi kõrvalekalle normidest võib viia hobuse emaldamisele võistluselt.

Võistluseelne veterinaarülevaatus algas seekord võistlejate rohkuse tõttu tavalisest varem. Hobused tundusid erksad ning peale vaadates väga heas vormis. Ülevaatusesest pääsesid laupäevasesse starti 44 hobust. Starti ei lubatud rootslanna Eva Margardi, kelle hobusel Mykonos ox tuvastati longe.

Õö vastu võistluspäeva kujunes ka ametnikele lühikeseks. Tallid avati stardipäeva hommikul juba kell 4 ning esimene start anti CEI 2* 120 km pikkusele distantsile kell 6. Peakohunik Maurizio Stecco andis küll lahkelt loa kohtunike kogu liikmetel hommikul kauem magada, kuid kes siis ikka nii tähtsa võistluse kõige tähtsamat osa maha tahab magada. Seega olid kõik kohusetundlikult kell 5.30 kohal.

Halb üllatus oli muidugi ilm. Öösel hakkas sadama uduvihma

ITAALLASED KAJASTAVAD VÕISTLUST

Seda, et Haanjamaale tullaakse võistlema ka kaugemalt kui naaberriikidest, on korraldajad kogunud juba aastaid, kuid tänava üllatasid eestlasi ajakirjanikud kaugelt Itaaliast. Asjaolu on seda kummalisem, et ühtegi itaalia võistlejat Lõuna-Eestis ei olnud, ehkki Itaalias on kestvusratsutamine iseenesest populaarne ning nende parim sportlane püsib hetkel maailma edetabelis kõrgel seitsmendal kohal.

Elukaaslased Sandra Durazzano ja Giorgio Biffi on oma südameasjaks võtnud spordiala propageerimise kogu maailmas. Eriti meeldib neile, et ka Baltikumis ja Skandinaavias on kestvusratsutamine au sees ning korraldatakse suuri võistlusi. Paar külastab erinevaid võistlusi nii palju, kui isiklikud finantsid võimaldavad ning teeb seda kõike armastusest spordiala vastu. Võistluse järgselt koostavad nad väikese materjali kohapeal nähtust ja tehtust ning saadavad selle tänutäheks korraldajatele ja ka teistele huvilistele. Palka nad selle töö eest ei saa, kuid proovivad leida sponsoreid, kes aitaksid katta reisikulusid.

Kui Sandra on erialalt tõlk, siis Giorgio on pool elu tegelenud fotograafiaga. Oma isikliku fotoaari oli ta sunnitud siiski lõpetama, kui maailm digitaalseks muutus ja tööd vähemaks jäi. Täna on mõlemad pensionärid, aga teevad ka aegajalt erialaseid töid, kui on nõudlust. Paaril on kodus ka oma hobune, budjonnõi tõugu 18aastane ruun Ivan. Kestvusratsutamine on neile väga südamelähedane, sest ka Giorgio oli kunagi sel alal edukas sportlane, ka Itaalia meister.

Eestist olid temperamentsed itaallased suures vaimustuses vaatamata sellele, et terve võistluspäeva kallas vihma ning Sandral oli kohati väga külm. Siiski pidasid nad vapralt vastu hommikust hilisõhtuni, pildistades kõike, mis vähegi ette sattus. "Bellissimo, fantastico!" hüüdis naisterahvas pidevalt meie looduse kiituseks.

ning see oli muutnud kogu territooriumi ühtlaselt pehmeks, mudaseks ja libedaks. Kõige halvemas seisus oli veterinaarala. Vihmasadu, kord tugevam kord nõrgem, jätkus kogu võistluspäeva. Kõige raskematel rajalõikudel valves olnud korrapida-

jad tasandasid vastavalt vajadusele mudaseid kohti ning täitsid kapjade all tekkinud auke.

Kurgjärvel oli rahvusvaheline võistlus järjestiku neljas. Kestvusratsutamises on väga tähtis osa ajavõtul. Spetsiaalselt selle tarbeks on süsteemi

CEI** 120 km võitja norralanna Ellen Suhr, Hallvard Sommerseth ja dr Roula Hassan.

Võistluste peakorraldaja Heigo Rohtla ja suursponsor Ali Mohamed Al Muhairi.

Võistluspäev sujus ilma suuremate probleemideta ning nii ratsanike kui ka hobuste seas kahjusid ei esinenud. Lonke või ainevahetushäirete tõttu elimineeritud hobused vaatas üle võistluse veterinaar ning vajadusel määras ravi. Kokku eemaldati erinevatel põhjustel võistlustelt 44 startinust üheksa hobust.

Arvestades võistluse kõrget taset ning võistlejate teadlikkust kestvusratsutamise määrustikust ei teinud kohtunikud ühtegi hoiatust ega arutanud ühtegi konfliktsituatsiooni. Nagu teada ei ole kohtuniku eesmärk olla võistlusel sportlase vaenlane, vaid parim sõber.

Norra meeskonna ettepanekul ja kõigi võistlusel osalenud 16 FEI ametniku heakskiidul nimetati Kurgjärvel 24.05-26.05.2013 toimunud Põhja- ja Baltimaade meistrivõistlused Euroopa parima korraldusega kestvusratsutamise võistluseks.

Korraldaja tänab kõiki vabatahtlikke, toetajaid ning suursponsorit Ali Mohamed Al Muhairi. **H**

välja arendanud austerlane Harald Grinschgl, kes oli ühtlasi ka kohtunike kogu liige. Hobuse kaela ümber pannakse anduritega elastne vöö, mis veterinaaralale sisenedes ning samuti finišeerides registreerib võistleja aja. See on teinud kohtunike

töö võistlustel tunduvalt lihtsamaks, kuid siiski on kohtunikud valves nii stardis, finišis kui ka veterinaaralal. Harald Grinschgl tegeleb pidevalt ajavõtusteemi arendamisega ning iga kord on tal jälle midagi uut, mida ta siis uhkusega esitleb.